

VESZPRÉM MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

FŐIGAZGATÓ

Ügyszám: VEB/004/922/2014.

Ügyintéző: dr. Parrag Zsolt

Telefonszám: (88) 579-341

Tárgy: Törvényességi felhívás

**Balatonakali Község Önkormányzata
Képviselő-testülete**

Balatonakali

Kossuth Lajos u. 45.

8243

Tisztelt Képviselő-testület!

Balatonakali Község Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) által alkotott, a helyi építészeti-műszaki tervtanács létrehozásáról, működési feltételeiről és eljárási szabályairól szóló 24/2012. (XII. 28.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Rendelet) törvényességi felügyeleti eljárásban történő vizsgálata alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 132. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított hatáskörömben eljárva

törvényességi felhívással

élek.

A helyi építészeti-műszaki tervtanácsok létrehozásának célja a településkép igényes kialakítása, a településen található építészeti értékek védelme. A helyi önkormányzatok az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 62. § (6) bekezdésének 4. pontja alapján felhatalmazást kaptak arra, hogy rendeletben állapítsák meg a helyi építészeti-műszaki tervtanács létrehozásának szabályait, működésének feltételeit, a tervtanács eljárásának szabályait.

A helyi önkormányzati rendelet megalkotása során az Étv., a településrendezési és az építészeti-műszaki tervtanácsokról szóló 252/2006. (XII. 7.) Korm. rendelet (a

továbbiakban: Tervtanácsi rendelet), a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: településrendezési kódex), az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságok kijelöléséről és működési feltételeiről szóló 343/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) előírásait is figyelembe kell venni.

A Tervtanácsi rendelet 1. § (1) bekezdése szerint az Étv.-ben a települési önkormányzat polgármesterének lehetővé tett településképi véleményezési eljárásban a helyi tervtanácsi vélemény kialakítása során a 2. §-t, a 3. § (2) bekezdés a)–g) pontját, az 5. §-t, a 15–16. §-t kell alkalmazni.

A Tervtanácsi rendeletet a központi, a területi illetve a településrendezési tervtanácsok illetve a helyi építészeti-műszaki tervtanácsok esetében különbözőképpen kell értelmezni.

A helyi önkormányzatok az Étv.-ben kapott felhatalmazás alapján helyi építészeti-tervtanácsokat működtethetnek, amelynek jogszabályi háttérét e tárgyban hozott önkormányzati rendeletek alkotásával biztosítják. A helyi tervtanácsi rendeletek megalkotásakor a Tervtanácsi rendelet 1. § (1) bekezdésének 2. mondatában taxatívén felsorolt szakaszok alkalmazása kötelező. A Tervtanácsi rendelet azon szakaszai, amelyek 1. § (1) bekezdésének 2. mondatában nincsenek felsorolva a központi-, a területi illetve a településrendezési tervtanácsok esetében alkalmazandó szabályok. Azon eljárásjogi, szervezeti illetve működési szabályokat, amelyek a központi, a területi, illetve a településrendezési tervtanácsok esetében a Tervtanácsi rendeletben meghatározásra kerültek, de a helyi építészeti-műszaki tervtanácsok esetében nem alkalmazhatóak, az önkormányzatoknak önállóan kell megalkotniuk a fentebb említett hatályos építésjogi jogszabályok figyelembe vételével.

A Rendelet az alábbi szakmai és tartalmi hibák miatt ellentétes a hatályos jogszabályi rendelkezésekkel:

I.

A helyi építészeti-műszaki tervtanácsok létrehozásának célja a polgármester véleményének szakmai alátámasztása a településképi bejelentési eljárás és a településképi véleményezési eljárás során. Az Étv. 30/C. § (3) bekezdése szerint „*az épített környezettel kapcsolatos értékvédelem ellátása érdekében a polgármester – e törvény végrehajtására kiadott kormányrendelet keretei között, e tárgyban hozott önkormányzati rendeletben meghatározottak szerint – szakmai tanácsadó testületként helyi építészeti-műszaki tervtanácsot működtethet*”. Az Étv. 30/C. § tartalmazza a településképi véleményezési eljárásokról szóló szabályokat, a 30/D. § pedig a településképi bejelentési eljárásról szóló szabályokat. A helyi építészeti-műszaki tervtanácsnak csak a két településképi eljáráshoz kapcsolódó feladatai lehetnek.

Az Étv. nem ad felhatalmazást a helyi építészeti-műszaki tervtanácsnak az Étv. 30/A. § (2) bekezdése szerinti telepítési tanulmánytervek előzetes véleményezésére, ezért a Rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja jogszabálysértő.

II.

Az Étv. 30/C. § (4) bekezdése sorolja fel a helyi építészeti-műszaki tervtanácsok feladatait:

„(4) A helyi építészeti-műszaki tervtanács feladata

a) az illeszkedési szabályok érvényesülésének elősegítése,

b) a települési környezet, a táj- és településkép, a beépítési vagy az építészeti jellegzetesség és látvány, a helyi jelleg védelme, valamint

c) a helyi építészeti értékek és örökség védelme.”

A (4) bekezdésben említett feladatok a településképi eljárások során figyelembe veendő kötelező feladatok.

A (4) bekezdés c) pontja a helyi építészeti értékek és örökség védelmét kötelező helyi tervtanácsi feladatként említi. A helyi építészeti értékvédelemmel összefüggő feladatok ellátása során a helyi építészeti-műszaki tervtanács szakmai segítségét igénybe lehet venni, azonban a műemléki védelem és a köztéri műalkotások tekintetében nem. A *„köztéri alkotások környezetalakításra vonatkozó jogszabályok alapján építési engedélyhez kötött építészeti-műszaki terveinek”* véleményezésére a helyi önkormányzatok nem kaptak felhatalmazást, ezen kívül építési engedélyhez kötött építési munkák építészeti-műszaki terveinek véleményezésére kizárólag a Korm. rendelet által felsorolt építésügyi hatóságok jogosultak.

A Rendelet 3. § (3) bekezdés a) pontja szerinti *„műemléki védelemhez”* köthető véleményezési feladat nem a helyi építészeti-műszaki tervtanács feladatkörébe tartozik, hanem a Tervtanácsi rendelet 9. § (2a) bekezdés alapján a központi tervtanács és a (4) bekezdés c)-d) pontjai alapján a területi építészeti-műszaki tervtanács feladatkörébe.

Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) 32. cikk (3) bekezdése értelmében az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes. A Rendelet 3. § (3) bekezdése a) pontjának első fele és a 3. § (3) bekezdése b) pontjai jogszabálysértők, mivel a helyi építészeti-műszaki tervtanács feladatai között említik a *„műemléki védelemmel”* illetve *„a köztéri alkotások környezetalakításra vonatkozó jogszabályok alapján építési engedélyhez kötött építészeti-műszaki terveinek”* véleményezését.

III.

A helyi építészeti-műszaki tervtanács feladata a helyi építészeti értékvédelemmel összefüggő eljárások illetve a településképi eljárás véleményezése során a polgármester véleményének szakmai alátámasztása.

Az I. és a II. pontban kifejtett álláspontunk alapján a Rendelet 3. § (4) bekezdése is jogszabálysértő, mivel a Rendelet 3. § (2)-(3) bekezdésén túlmenően egyéb építészeti-műszaki tervek véleményezését is a helyi építészeti-műszaki tervtanács véleményezési feladatai közé sorol.

IV.

Bíráló alkalmazása a Tervtanácsi rendelet 1. § (1) bekezdése és 6. § (1) bekezdése értelmében csak a területi és a központi építészeti-műszaki tervtanács esetében lehetséges. A Tervtanács tagjai magas fokú szakmai képzettsége elegendő szakmai garanciát biztosít a Tervtanács munkája során felmerülő szakkérdések tisztázása során.

Szabíráló (opponens) alkalmazására a Tervtanácsi rendelet nem ad felhatalmazást, ezért a Rendelet 7. §-a jogszabálysértő. A rendelet további szakaszainak – ahol a „szabíráló” kifejezés vagy a „szabírálóra” utaló mondatrészt találhatók – módosítása szükséges.

V.

A tervtanácsi tagok alkalmazhatósági feltételei 2013. január 1-jei hatállyal változtak. A Tervtanácsi rendelet 5. § (1) bekezdése szerint a tervtanács tagja az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló kormányrendeletben meghatározott mesterfokozatú képzésben szerzett szakképzettséggel (korábban egyetemi végzettséggel) és legalább öt éves szakmai gyakorlattal rendelkező természetes személy lehet. A Rendelet 6. § (1) bekezdése a hatályos jogszabályi előírás szerint helyesen:

„a Tervtanács tagja építésüggyel összefüggő mesterfokozatú képzésben szerzett szakképzettséggel (korábban egyetemi végzettséggel) és legalább öt éves szakmai gyakorlattal rendelkező természetes személy lehet.”

VI.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 3. § szerint a jogalkotás egyik alapvető követelménye, hogy az azonos vagy hasonló életviszonyokat azonos vagy hasonló módon, szabályozási szintenként lehetőleg ugyanabban a jogszabályban kell szabályozni. **A szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű.** A településrendezési kódex 22. §, 24. §-ai a településképi eljárások eljárási szabályait tartalmazzák.

A településrendezési kódexben meghatározott szabályok megisméltése a helyi önkormányzati rendeletben párhuzamos, többszintű szabályozásnak minősül ezért a Rendelet 10. §-11.§ jogszabálysértő.

A Rendelet 11. § (1) bekezdése ellentétes az Étv. 30/C. §-val és a településrendezési kódex 21. § (1) és 23. § (1) bekezdéseivel, ugyanis a tervtanácsi eljárás nem a tervdokumentáció benyújtójának kérelmére, hanem a polgármester kérelmére indul. A tervdokumentáció benyújtója a településképi eljárások során a polgármesternek nyújtja be a szükséges iratokat. A polgármester ezután településképi bejelentési illetve településképi véleményezési eljárást folytathat le. A polgármester saját mérlegelési jogkörében igénybe veheti a helyi építészeti-műszaki tervtanács szakmai munkáját.

*A Tervtanácsi rendelet „22. § (7) bekezdése szerint a polgármester vagy főpolgármester a kérelem beérkezésétől számított **15 napon belül** megküldi véleményét az építtetőnek vagy a kérelmezőnek, továbbá véleményét elektronikus formában feltölti az elektronikus tárhelyre” illetve „a 24. § (1) bekezdése (1) bekezdése szerint a polgármester a bejelentés megérkezésétől számított 8 napon belül*

a) a tervezett építési tevékenységet, reklámelhelyezést vagy rendeltetésváltoztatást – kikötéssel vagy anélkül – tudomásul veszi és a bejelentőt erről a tényről igazolás megküldésével értesíti, ha a bejelentés megfelel a 23. § (2) és (3) bekezdésben meghatározott követelményeknek és a tervezett építési tevékenység, reklám vagy rendeltetés illeszkedik a településképbe,

b) megtiltja az építési tevékenység, reklámelhelyezés vagy rendeltetésváltoztatás megkezdését és – a megtiltás indokainak ismertetése mellett – figyelmezteti a bejelentőt a tevékenység bejelentés nélküli elkezdésének és folytatásának jogkövetkezményeire, ha a bejelentés nem felel meg a 23. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott követelményeknek vagy a tervezett építési tevékenység, reklám vagy rendeltetésváltoztatás nem illeszkedik a településképbe.”

A Rendelet 11. § (3) bekezdésében 15 napos határidő szerepel, a (4) bekezdés szerint a Tervtanács havonta ülésezik, az (5) bekezdés szerint a benyújtott tervdokumentációt a Tervtanács tagjai és a meghívott résztvevők számára a tárgyalás előtt legalább 3 munkanappal tanulmányozásra hozzáférhetővé kell tenni, a (6) bekezdésben 12 napos határidő szerepel. A 11. § (6) bekezdésének második feléből kiderül, hogy a helyi önkormányzati rendeletben a határidő számításnál munkanapokkal számolnak ellentétben a településrendezési kódex rendelkezéseivel. A polgármesternek a Tervtanácsi rendelet szerint 15 napon belül, illetve 8 napon belül válaszolnia kell a kérelmezőnek vagy az építtetőnek, ami a településrendezési

kódex és a helyi önkormányzati rendelet ellentétes határidő számítása miatt ellehetetlenül.

A Rendelet 10. §-11.§-ai a párhuzamos és többszintű szabályozás mellett a fentiek alapján tartalmilag is ellentétesek a hatályos építésjogi jogszabályokkal.

VII.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 8. § t) pontja:

„Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője (a továbbiakban együtt: tulajdonsága) miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.”

Az 1966-ban megszületett Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, az Alaptörvény XV. cikke (2) bekezdése illetve az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 8. § t) pontja alapján a Rendelet 12. § (7) bekezdése az egyenlő bánásmód követelmények alkotmányos alapelvébe ütközik.

VIII.

A Rendelet 15. § (2) bekezdése eltér a Tervtanácsi rendelet 16. § (2) bekezdésétől, amikor kiegészíti azt a b) ponttal.

A Tervtanácsi rendelet 16. § (2) bekezdése szerint a tervtanács véleményében a tervdokumentációt engedélyezésre ajánlja vagy nem ajánlja. A 16. § szintén kötelezően alkalmazandó szakasz a helyi építészeti-műszaki tervtanácsok esetében, így attól eltérni a helyi önkormányzati rendeletben nem lehet.

Amennyiben a Rendelet tartalmával kapcsolatban megállapított, a fentiekben vázolt jogszabálysértéseket a Képviselő-testület a Rendelet hatályon kívül helyezésével és új rendelet megalkotásával szünteti meg, akkor új bevezető rész megalkotása is szükséges.

Az önkormányzati rendeleteknek bevezető részt kell tartalmaznia, amely a jogszabályok normatív tartalommal nem rendelkező részének logikai egységét hivatott biztosítani. A bevezető rész a jogalkotás érvényességi kellékeinek felsorolását és a jogalkotás aktusára utaló kifejezést foglalja magába. A jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet (a továbbiakban: JsZR.) 54. § (1) bekezdése szerint a jogszabály bevezető részében egyértelműen meg kell jelölni a megalkotásához szükséges valamennyi olyan felhatalmazó rendelkezést, amely alapján a rendeletet kiadják. A JsZR. 55. § (1) bekezdése alapján

a felhatalmazást adó rendelkezés után a feladatkört megállapító rendelkezés rögzítendő.

A helyi építészeti-műszaki tervtanácsok létrehozására az Étv. 62. § (6) bekezdésének 4. pontja ad felhatalmazást az önkormányzatoknak. Mivel az Étv., mint ágazati jogszabály ad felhatalmazást a helyi építészeti-műszaki tervtanácsok létrehozására az Alaptörvény általános felhatalmazó rendelkezésének feltüntetése szükségtelen. A feladatkör meghatározásnál az Étv. 30/C. § (3)-(4) bekezdése alkalmazandó.

A Jszer. 52. § tartalmazza a jogszabályok bevezető részeinek kötelező és kizárólagos tartalmi elemeit. Nem a bevezető rész kötelező tartalmi eleme, hogy milyen egyéb jogszabályok rendelkezéseit kell figyelembe venni a helyi önkormányzati rendelet megalkotásakor.

A Jat. 8. § (2) bekezdését figyelembe véve a Rendelet hatályon kívül helyezése nélkül a Rendelet bevezető része nem módosítható.

Az Mötv. 134. § (1) bekezdése alapján felhívom a Képviselő-testületet, hogy a soron következő Képviselő-testületi ülésen, de legkésőbb 2014. július 21-ig a fenti jogszabálysértéseket szüntesse meg.

Kérem a Képviselő-testületet, hogy intézkedéséről, illetve egyet nem értése esetén annak indokolásáról a fenti határidőben, írásban tájékoztasson.

A határidő eredménytelen leteltét követően az Mötv. 134. § (2) bekezdése alapján a törvényességi felügyeleti eljárás egyéb eszközeinek alkalmazásáról mérlegelési jogkörben döntök.

A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet 7. §-a alapján a törvényességi felhívás egy példányát polgármester úrnak is megküldöm, aki annak tartalmáról tájékoztatja a Képviselő-testületet.

Veszprém, 2014. május 14.

Tisztelettel:

Dr. Vajda Viktória
főigazgató